

Urlătoarea

— Schițe vinătorești —

Ca prin vis, mi s'a părut că se cutremură casa și cînd am deschis ochii mari, speriați, Bate-Lup sgîlția patul din răsputeri, rizînd vesel și strigîndu-mi :

— Scoală, leneșule, că ne-apucă noaptea nemîncăți.

Svirii cu o pernă în mine, să mă dezmeticească și se duse liniștit la sobă să-și aprindă luleaua. Apoi se lipi cu nasul de geamul înghețat și-mi dădu vestea cea mare:

— Știi, a nins astă noapte. S'a așternut zăpada până la briu.

Am sărit ca ars, din așternut, am aburit fereastra și-am văzut grădina albă și brazii cu umerii încovoiați de greutatea nămeților. Bate Lup, pufăea des din lulea, privindu-mă șiret pe sub gene. Eu l-am întrebat, necăjit :

— Și-ați avut inimă să vă îmbrăcați și să nu mă sculați și pe mine? Dușmanilor !...

Cît ai bate din palme eram îmbrăcat, spălat și cu pușca pe umăr. Mă pironisem vitejește în mijlocul odăii, trăgînd cu coada ochiului înspre oglindă și așteptînd un semn de admirație din partea lui Bate-Lup. Dar prietenul meu pufăia tacticos ca mai înainte și eu stam așa de țăntoș, încît nici n'am prins de veste cînd s'a deschis ușa și cînd ceata de zurbagii dădu năvală peste mine, clintindu-mă din loc. Veneau deafară, cu obrajii înbujorați de ger, cu ochii limpeziți de aer curat, scuturîndu-și căciulile și cizmele de omăt.

— Încotro, așa de dimineată, voinicule ?

Mă priveau toți cu admirație prefăcută și mă ameteau cu întrebări șugubețe. Numai gazda, un zaplan de român cît un munte, îmi luă partea și bătîndu-mă bătrînește peste umeri îmi spunea :

— Ascultă-mă, tinereță, dragostea s'o faci pe nemîncate, dar la vînătoare să nu pornești niciodată flămînd.

Eu am socotit tare :

— A nu știu cîtea la număr !... Căci, nou-venit între dinșii, nici unul nu scăpa un prilej să nu-mi rostească cu glas evan-

ghelic, adevărurile vânătoarei. De cinci zile, de cînd pîndeam cerul vînzolit de fumul nourilor doar o prinde să ningă, nu făcusem altceva, în serile lungi întirziate în preajma focului din sobă, decît s'ascult povești minunate de vânătoare, isprăvi care-mi sburleau părul din cap, în pacea tihnită a mesei pe care clocotea surd samovarul. Boerul Vladimir le încheea pe toate cu un sfat înțelept, bătîndu-mă pe umeri și privindu-mă pe sub sprincenele stufoase, ca două hățisuri înzăpezite.

— Așa, tinereță, să ții minte și pe asta.

Dar în dimineața aceea, strînși în sufrageria luminată roșiatic de jaratecul sobei, ascultam crivățul șuerînd în horn și la ferestre și priveam frunțile tăcute ale vîntătorilor. Toți sorbeau din pahare, îngîndurați. După așteptarea înfrigurată din zilele din urmă, parcă se lăsase peste toate sufletele siguranță și liniște. Numai pe mine mă stringea de git o emoție ciudată, simțeam nevoea să vorbesc, să rîd, să fac zgomot și s'alung astfel cîteva din povestirile mai înfiorătoare ale prietenilor, cari îmi reveneau acum în minte cu o claritate plicticoasă. Am aruncat o glumă, dar care căzu baltă în mijlocul mesei. Singur moș Ghi-duș îmi răspunde de lingă ușă:

— Fără supărare, da mi se pare strașnic, că boerului îi e cam frică. Se înțelege că risetele inveselite ale vîntătorilor nu m'au împiedecat să protestez cu ultima energie. M'am înălțat bine pe scaun, am rotit o privire superbă de îndrăzneală și'n mintea mea visam haite de lupi repezîndu-se la mine din toate colțurile pădurii; pe cînd eu, cu un singe răce admirabil, îi luam la ochi unul cite unul, îi culcam la pămînt după aceeași măsură și ridicam cu ei o movilă cît...

Dar uitasem să vă spun că imaginația a fost totdeauna partea mea cea mai tare și o slăbiciune, pe care am cultivat-o cu îngrijire și cu dragoste. Ceea ce pentru alții e un fapt neînsemnat sau o întîmplare, în ochii mei, printr'o înlănțuire stranie de imagini, cri cît de ridicol ar părea, ia proporțiile uriașe ale unui cataclizm. N'am putut nici odată să trec pe lingă o casă mai artistic zidită decît celelalte, sau printr'o pădure șerpuită de poteci prielnice visurilor, fără să mi le însușesc în imaginație, fără să alcătuesc cu ele un întreg roman de moșteniri, de danii, de înzestrări a cine știe cărei copile uimitor de frumoasă și care mi-aducea în dar de nuntă casa, pădurea și ochii ei. Trei părți din viață mi-am trecut-o stăpînînd avutul și fericirea altora. Povîrnișul acesta al temperamentului meu m'ar fi putut acri de timpuriu în fața sărăciei care, ea, mi-a fost pururi credincioasă, dacă în acelaș timp n'aș fi avut caracterul cel mai nestatornic de lume și o inimă largă care n'a știut vre-odată ce-i părerea de rău după bunurile lumești risipite sau pierdute. De sigur, în ceasurile mele nemulțumite de soartă, am recunoscut adesea că ași fi avut poate și eu, cel puțin tot atita drept ca și alții, să mă bucur de toate plăcerile vieții și să mă înfrupt din roadele pămîntului. Nu mă știu nici prost, nici viclean,

nici leneș. Dacă ași fi fost ales în cameră bună oară, cred că nu m'ași fi mulțumit să bat cîmpii în struna băncii ministeriale; și tot așa ași fi fost un moșier cu durere pentru țărani, ori un magistrat cu dragoste pentru victimele advocaților. Urăsc însă îmbrinzeala după putere și libertatea mea neînfrîntă nu-mi dă păs să mă gudur pe lingă mai marii zilei. Toți cei de-o samă cu mine mi-au luat înainte, îi privesc cum trec spre măriri fără să mă mai cunoască și eu mă feresc în lături, silindu mă să-mi ascund amărăciunea îndărătul zimbetului sceptic, că toate sint deșartăciuni.

Dar, și-o mărturisesc spre cinstea mea, ceasurile astea trec răpezi ca visurile urite. Speranțele îmi zimbesc iarăși, stăpînesc domeni înținse și iubesc o femeu care știe să și înțeleagă; și viața mă poartă mai departe, pe drumuri înflorite de povești și de minciuni.

Până ce, iată, într'un revărsat de zori, cum mă străduiam să scot o luntre din papura unui iaz, de-odată aud îndărătul meu că mă strigă cineva, de departe. Mă întorc, îmi pun mîna streșină peste ochi și zăresc coborînd dealul doi cini de vînătoare și'n urma lor un om cu pușcă. Omul îmi făcea semne cu mîna să-l aștept. Ce să fac? Resemnat, mi-am răsucit o țigară, am scăpărat amnarul și mă gindeam melancolic că poate o fi vre-un păzitor al moșiei sau proprietarul bărcii. Și-această bănuială răscolea în mine toate pornirile generoase de dreptate și de răzvrătire împotriva stării sociale de astăzi, întemeiată pe dreptul de proprietate al unei minorități. Am un spirit filozofic, predispus să vadă problemele mari ale vieții în linii largi și ca Newton, din căderea unui măr, obicinuesc să trag din întâmplările zilnice, cele mai vulgare, consecințe logice și îndrăznețe. De aceea discutam cu mine însumi asupra raporturilor strîmbe dintre oameni și în dimineața aceea minunată de vară tîrzie, admirînd cîmpul acoperit dintr'o parte cu holde, de cealaltă cu snopi nenumărați de grîu, nu mă puteam opri în acelaș timp să nu plîng soarta oamenilor cari au făcut din toată această bogăție prilej de certuri, de lupte și de dureri; aceiași oameni cari au pus o stăpînire jignitoare pe bărcile iazurilor. Eram așa de adîncit în preocupări sociale încît am tresărit cînd cîinii mi-au dat tîrcoale cu oare-care sficiune și cînd omul cu pușca, oprindu-se în fața mea cu șapca în mîni și cu figura zîmbitoare, mi-a vorbit în termeni curtenitori:

— Mă veți erta, domnul meu, dacă fără să am cinstea să vă cunosc, am îndrăznit să vă strig și să vă intrerup astfel din ocupațiile dumneavoastră.

Cum se oprișe, așteptînd un răspuns, m'am sculat cu cea mai mare grabă, arătîndu-i cit mă socoteam de fericit să-i pot fi de vre-un folos, mai ales că privindu-l de aproape, mă îndreptasem îndată că n'am de-aface nici cu un vâtaf de moșie, nici cu stăpînul bărcii.

— Sînteți vînător, după cit văd?...

— Da; și tocmai de-aceea, zărindu-vă de departe că vă pregăteți să scoateți luntrea asta din stub, mi-am zis în mine: iată de sigur proprietarul acestor locuri care se va plimba pe lac și-o ocazie neașteptată pentru tine să vinezi ceva păseri de baltă. Și am venit, domnul meu, să vă cer această voce.

Nu vă veți îndoi că i-am răspuns cu cea mai mare nevinovăție :

— Intru cât mă privește, cu dragă inimă; însă trebuie să vă mărturisesc cu sinceritate, că nici ținuturile astea cu iazul de pe dinsele, nici ale mele și din nefericire, nu sînt nici macar proprietarul bărcii.

— O scoteați totuși din stub?

— Fără îndoială!

— Ca să vă suiți întrînsa?

— De sigur.

— Sunteți atunci prietin cu proprietarul.

— N'am cînstea să-l cunosc.

— Oh, în cazul ăsta, lucrurile se potrivesc de minune.

Ne-am privit o clipă în ochi unul pe altul, am rîs înveseliți și după ce ne-am strîns mînele cu nădejde, prieteni ca de cînd lumea, ne-am pus voinicește pe muncă și-am izbutit, cu oarecare osîeneală, să tragem luntrea la larg. Băgînd de seamă abia atunci că proprietarul luase cu el lopoțile sau că le pitise pe undeva, n'am pierdut multă vreme și cu două frînturi de scinduri ne-am depărtat, cum am putut, de mal. Munceam din zor, cu mînecele suflecate băgam mînele până la cot în apa limpede și rece și răcorindu-mi brațele, îmi simțeam sufletul ușor, plutind ca luntrea de-asupra apei. Prietenul meu a ales un loc potrivit și ne-am pus la sfat în șoapte, adăpostii de papură și putînd privi tot întinsul iazului. Întăi, ne-am spus fiecare numele și genealogia. Pe-ale mele le știți. Pe tovarășul meu, îmi dați voce să vi-l prezint. Il chema Ilie, feciorul Gahiei al Sitarului și al comisului Stavăr Bucium. De loc de prin munții Sucevei, fuseseră vînători din neam în neam. Cînd răposatul tătine-său i-a pus pușca în mîni, i-a arătat pădurile și văile cîte se întindeau la poalele satului natal și i-a spus: n'am pămînt să-ți las moștenire căci ni l-au încălcat boerii divanului; cit vezi cu ochii însă, dragul tatei, să știi că-i al tău și al urmașilor tăi Buciumeni. Și de-atunci, din zori de zi, umblau amîndoi la vînătoare, se întîrziu în pădurile boerești cu săptămînele și cu lunile și'n casa lor n'au lipsit niciodată blăniile de urs și mistrețul de crăciun. Dar într'o iarnă, pe sub seară, i-a apucat vifornița în pădure, s'au rătăcit unul de altul și numai cînd prinsese bine să se topească omătul, a găsit cizmele comisului Bucium, cu carimbii roși de dinți și culcate, lingă pușca descărcată, pe un așternut de brîndușe. Pe urmă, vremile noi s'au înrăit. Odraslele boerești au trecut granița, sătenii, ajunși de nevoi, își vindeau ștejerișul și Jidovii tăeau pădurile bătrînești, cu nemiluita. Ca să dea de-o capră trebuia să sue tocmai în susul apelor și

să colinde munții pleșuvi pînă în codrii Vrancei. Dar vremurile noi nu i-au înrăit inima. Vesel, cum îl făcuse în sărbătorile paștelui, Gahia Sitarului, își găsisse prietini prin locurile umblate și n'avea pînă atunci un fir de păr alb pe cap. Scutura luleaua de margina bărcii, cerceta iazul prin perdeaua de papură și povestea, rîzînd, întimplări de vînătoare, minunate ca basmele.

Intr'un rînd l-am întrebat :

— Prin locurile astea ai mai umblat ?

— Uite, chiar pe iazul ăsta pe care-l vezi. Prin 65 mi se pare, da, în 65 și ca și-acum era înspre toamnă. Cutreerasem tot Bărăganul, de-o lună nu făcusem nimic și nu aveam lăscăe în pungă. Mi-aduc aminte ca acū. Se lumina de ziuă și stam culcat cu fața în sus pe un purcoi de miei, pe muchea dealului. Cum îmi întindeam oasele pătrunse de roua dimineții aud de-odată în văzduh un fluierat de aripi. Sar ca fript și văd un șirag lung de rațe lăsîndu-se de-asupra iazului. Dau la vale într'un suflet, mă pun la pîndă și ce să-ți mai spui, nu se ridicase bine soarele și descărcam la mal o luntre plină de vînat.

Dar de-abia isprăvise și auzim de odată o sfiiritură lungă de aripi și-un plescăit ușor de ape, în apropiere. Eu îmi țin răsufarea. Tovarășul Ilie dezbină încet două mănunchiuri de stuh și toată fața i se luminează. Mă uit și eu într'aceiași parte. Și parcă le văd ; în liniștea dimineții, pe apa întinsă și lucie ca sticla, un cîrd de rațe sălbatece veneau înspre noi mișcînd capetele vesel, ca și cum ar fi vorbit între ele. Pînă ce a luat pușca la ochi, mi s'a părut un veac. Apoi pocnetul infundat al puștei, semnalul de argint al rațelor speriate și din toate părțile iazului, stoluri-stoluri ridicîndu-se în filfiitul spăimîntat al aripelor în cerul dimineții limpede, fără fund. Pe lac se legăna o biată pasăre rănită, sbatîndu-se cu moartea. Cu chiu, cu vai am putut s'o prindem. Era o lișiță. Tovarășul meu mi-a explicat că bizuindu-se prea mult pe bătaia puștei, ochise prea departe. Dar că erau altele rănite și'mi arată zborul cîtorva cari, îmi spunea el, sunt de sigur aripate. Și'n ziua aceea a trecut soarele bine după amiază fără să se mai arate picior de rață. Un hultan se învîrtea de asupra noastră ; broaște cîntau în cor, undeva, în depărtare ; peste oglinda apelor pești vioi desemnau curbe de argint, în bataia soarelui. În căldura umedă și moleșitoare, numai urmașul Buciumenilor păstrînd seninătatea adevăraților filozofi în fața soartei neprielnice, îmi povestea fapte extracordinare de vînaători imbelșugate. Tirziu, alungați de țințari, am tras la mal și am coborît lișița din barcă, cu tot alaiul cuvenit oaspeților rari. Lihniți de foame, am pregătit prînzul împreună, la umbra unui bordei părăsit. N'aveam lucru mare. Mămăligă, ceapă, puțină brînză și vînat la frigare. Dar nici odată ospăț domnesc n'a fost mai cinstit ca al nostru. Lăudam aroma cepei și găseam lișiței o frăgezime și o dulceață deosebită. După masă ne-am întins la rădăcina unei sălcii. Făcîndu-mi vînt cu virfuri uscate de tres-tie, mă gîndeam la puterea întăritoare pe care țelul cel mai ne-

insemnat îl varsă în sufletele oamenilor. Eu care hoinărisem pînă atunci numai de dragul frumuseților naturei și care mîncasem fără foame și băusem fără sete, schimbam dintr'o dată, mă simțeam înviorat și sănătos, numai pentru că așteptasem la pîndă o biată lișiță, adică, simbolul unui ideal. Spiritul meu filozofic se silea să împărtășească aceste credinți tovarășului lungit în iarba răco-roasă și vă închipuiți că, asemenea tuturor teoreticianilor, nu l-am ertat cu una, cu două. li spuneam:

— Pentru aceste cuvinte, frate Ilie, am luat hotărîrea restrămutată să mă fac vînător.

Dar fratele Ilie, înțelegea, probabil, farmecul vînătoarei, din alte puncte de vedere. Ascunzîndu-și un căscat în dosul minci și întinzîndu-și oasele, mi-a răspuns:

— Nu uita însă, dragul meu, că vînătoarea nu se face palavragind. Toate cite le spui sunt bune, dar soarele se lasă în timpul ăsta și prepelețele or să iasă acuși din porumbiște.

Se sculă hotărît în picioare și vrînd-nevrînd a trebuit să fie de părerea lui. Urcînd dealul, el aduna în traistă popușoi de pe marginea holdei și eu cugetam la ciudățenia firei omenești, capabilă să urmărească atitea țeluri fără să prețuiască însemnătatea lor pe cînd tocmai cei cari nu le urmăresc, ca mine, de pildă și ca toți filozofii în genere, sintem cei în stare să le înțelegem, să le discutăm și să le propovăduim.

Mergeam așa ca de un ceas, cînd un drumeț ne-a eșit înainte, ne-a dat omenește bună-ziua și ne-a întrebat dacă am găsit ceva de-ale vînatului. Tovarășul meu și-a bătut tolba umflată cu știuleți și i-a răspuns cu nepăsarea oamenilor cărora toate le merg cu plin:

— Ia, acolo, pentru o zi de mîncare, moșule...

Mai încolo, un coșas, proptindu-se în coasă, ne-a făcut aceeași întrebare, și tot Ilie i-a răspuns:

— Dă, așa și așa... azi dimineață ne-au eșit citeva rățe, dar de-atunci n'am mai întîlnit nimic.

Omul ne-a spus să căutăm un cuib de potîrnichi mai în sus, pe culmea dealului, ne-a dorit noroc bun și noi ne-am văzut de cale pînă ce, lingă o fîtină, o fată dîndu-ne să bem apă din cofită, ne-a întrebat sfoasă:

— Dumneavoastră umblați la vînătoare?...

Era naltă, sprintenă, cu mijlocul strîns în fotă și cu niște sîni cari împungeau cămeșa ca două coarne, tari, de ciută. Bucium o sorbea din ochi uitînd de apă și-i vorbi prinzînd-o ștrêngărește de bărbie.

— La ce mi-s bune rățiile și potîrnichile! Așa vînat ca tine să-mi cadă în bătaia puștei și n'aș mai umbla la vînătoare cit e lumea.

A rîs fata, bătîndu-l cu palma peste mînă și noi am plecat uitîndu-ne tot înapoi și povestînd întineriți, întimplări de dragoste.

De acolo, de cite ori ne întrebă cineva de vînat, sporeau numărul rațelor ucise și cu cit umpleam desagiile cu porumb de

pe marginea drumului, cu atît se adăogeau potîrnichile și șoldanii. Iar puterea credinței e așa de mare că sara, întinși unul lingă altul într'un așternut mirositor de fin, până să ne prindă somnul, unde am prins amîndoi să vorbim de ratele noastre ucise, de potîrnichile impușcate, de șoldanul acela care sbughise de la botul cînilor și pe care îl aveam în traistă de și se făcuse nevăzut cu alicele în coadă. Iar cînd pleoapele mi s'au lăsat grele, cu fruntea în adierea vîntului și cu trupul ghemuit bine în căldura dulce și mirezmuitoare a finului, mi se părea că se apleacă peste mine copila de la fintină, cu fota prea strînsă și cu sîinii îmboldind cămeșa. Trudit de-o zi întregă de alergătură, aveam încă puterea să deschid ochii ca s'o văd; și privind ca în vis, de-asupra mea, sclipirea nenumărată a stelelor, îmi simțiam inima îmbunătă și sufletul împăcat. Și în ziua aceea, spiritul meu filozofic învingînd pentru cea din urmă dată preocupările celelalte, cîntărea puterea minunată a iluziei și încă odată luam în mine însumi hotărîrea nestrămutată să mă fac vîntor.

Iar de-atunci, viața mea a luat întorsătura pe care mi-o cunoașteți astăzi. Fără odihnă am bătut toate țările, am speriat liniștea tuturor păsărilor sălbatice și am cunoscut faptele și oamenii cei mai extraordinari din cîți sînt pe lumea asta. Indemnat să le spun odată și-odată vorbele și întîmplările, îmi perindam prin minte zilele pline petrecute printre dinșii și auzeam nelămurit șuerul crivățului în horn și pe la geamuri, cum acoperea glumele mesenilor. Apoi mă giudeam că venise ziua de încercare, că trecuse vremea părerilor netemute și că de data asta aveam să dau ochii cu lupii. Mi se părea că aud urletul lupilor prin vîforul de afară și am tresărit cînd un șervet făcut mototol îmi trecu glont pe lingă ureche.

Am întrebat grăbit:

— Plecăm?

— Ca mai va, voinicile.

Necunoscînd datinele vîntoarei de lupi, am așteptat liniștit semnalul de plecare. Dar toate zilele de peste săptămînă, la un loc, mi s'au părut mai scurte ca ziua aceia. După amiază se muiase vîntul; un soare roș, fără căldură se arată printre nouri și toată valea învesmintată în alb scinteia, parcă ar fi fost stropită cu pietre scumpe. Numai munții, în haina lor de brazi, se înălțau în jurul satului negri, plini de zgomot, mai sumbri ca altă dată. Apoi, și freamătul lor, pornit parcă din măruntaele pămîntului, se potoli încet-încet; nici un nour nu mai întristă cerul și în liniștea satului întroenit, se ridicară doar colonadele subțiri de fum de pe acoperișuri și lătratul depărtat al cînilor. Iar peste munți, luna plină, străvezie ca un sloiu de gheață, stăpînea tăcerea și singurătățile.

Atunci toaca ropoti la biserica din deal și, cum se dăduse vorbă, începură să se adune în ogradă hăițași și vîntori din sat. Ai noștri coborîră și ei în bătătură, înfundați în cojoace până la urechi și veseli ca la nuntă. Se uitau la cer și prevesteau o zi

îmbelșugată. Boerul Vladimir dădea po'nci în dreapta și în stînga, îngrijea de toate, purta clondirul cu rachiu din sătean în sătean și lua seama să se închiză ciinii. Apoi, cînd toți eram în păr, ne-a adunat în jurul lui. ne-a împărțit cite zece sub conducerea a patru vinători care cunoșteau potecile și mai ales ne-a dat în seamă nici să nu cricnim cit vom sta la pîndă. Vorbea scurt, cuprinzător și încrunțat. Omul acesta, bun ca piinea caldă, nu mai era de recunoscut cînd începea vinătoarea. Știa să porunciască și nu îngăduia nici o abatere. Nici neștiința mea, unită cu oarecari simptome de frică, nu reușeau să-i descrețească sprincenele. Cînd eram gata de plecare, mama Chiva, o țigancă de pe vremea robilor, a adus un purcel ca de patru săptămîni, legat cobză și l'a trîntit în traista unui sătean. Boerul Vladimir îl privi cum leagă traista la gură și-i vorbi din capătul celalt al ogrăzii:

-- Ei Hîncule, ți-ai dres glasul?....

Hîncu își așeză bine godacul din sac pe spinare, își netezi mustățile cu dosul minii și-i răspunse:

— De, cucoane, sărutăm dreapta, dacă ar mai fi un strop de rachiu în ploscă, mai că nu m'aș da bătut.

Însuși boerul Vladimir îi aduse clondirul la gură și'l bătut pe umeri cum îi sta în obicei.

— Să te vedem astă-zi Hîncule!

— Las pe mine cucoane!

Și pe cînd un hăițaș îmi spunea că Hîncu știa să latre ca lupii, argații au împins porțile în laturi și noi ne-am făcut drum prin zăpada fără pîrtie. La început a mers mai ușor, apoi mai greu și ne încălziserăm bine pînă să trecem dincolo de sat. Mergeam înșirați unul cite unul, fără să schimbăm o vorbă, aproape fără să ni se simtă pașii. Și-am mers așa, cale de un cîș și mai bine. Soarele se lăsase de mult după munți și o stea scăpăra de ger, de-asupra lunei. Apucase să înopteze cînd cei din fruntea șirului s'au oprit locului. Moș Onofrei a fluerat ușor și ne-a făcut semn cu mîna să ținem stînga, după dînsul. Ne-am strecurat cum am putut prin stejăriș, și după ce-am mai mers o bucată bunicică, am văzut de odată cîmpul gol, înaintea noastră. Se întindea cale ca de-o bătae de pușcă pînă la poalele pădurii și era luminat ca ziua. Moș Onofrei se apropiă de mine, cîntă din ochi un tufan și mă așeză îndărătul lui.

— Stăi nemișcat și n'ai teamă, sîntem și noi prin apropiere.

La vre-o ciți-va pași, în dreapta, rămăsese Bate-Lup, și Moș Onofrei cu Hîncu se opriră după niște tufani, în stînga. De la mine vedeam lămurit toate mișcărilor lor. S'au așezat turcește în zăpadă, moș Onofrei și-a cătat pușca și Hîncu mîngiea pe semne purcelul, cu mîna în fundul traistei. Eu am tușit de vre-o două ori, să'mi dau curaj, mi-am încărcat pușca și-un simțimint ciudat îmi grăbea bătăile inimii, în fața pădurii aceleia de la marginea poenii, neagră, imensă, plină de necunoscut. Și nu se auzea nimic. Liniștea era grea, ca de plumb. Apoi, de-odată ci-neva a fluerat ascuțit, în apropiere. În liniștea înghețată eram

numai ochi. Hincu a scos fără grabă mâna din traistă, s'a uitat peste cîmp și după ce s'a convins de bună seamă că fiecare era la locul lui, a sgîlțit binisor sacul. Dinăuntru i-a răspuns godacul, un guitat prelung, desnădăjduit. A mai așteptat citva și-a sgîlțit iarăși traista. Și pe urmă, la fiecare citeva minute sgîlția scurt sacul și țipa purcelul cit îl ținea gura. Cit au ținut țipelele astea, nu știu, poate un sfert de ceas. poate mai mult. Îmi recăpătasem încet-încet singele răce și priveam țintă înainte.

Pădurea se întindea neagră, nepătrunsă, ca un briu de smoală. Cu mîntea neobicinuit de lucidă, urmăream toate mișcărilor lui Hincu și nu mă saturam să admir fosforescența teatrală a zăpezii sub lumina vie a lunei. Cum sfredeleam cu privirile întunericul pădurii mi s'a părut odată că două puncte luminoase, ca doi licurici, sclipeșc în noapte. Dar cînd m'am uitat mai bine, n'am mai văzut nimic. Mă înșelasem, de sigur. Apoi, cum purcelul țipă încă odată, de data asta îi răspunse dinspre pădure un urlet lung, un urlet care trecu peste cîmp ca un lătrat de cîine și ca un miorlăit de pisică în acelaș timp. Acum nu mă mai înșelasem. Licăriri de lumină sclipeau ici și colo și dispăreau la poalele pădurii. Cu cit țipa mai des purcelul, cu atît se înmulțeau sclipirile, răpezi, lăptoase, altcori fixe, ațintite înspre noi. Parcă o procesiune religioasă ar fi trecut, cu luminările aprinse, într'o noapte de paști. Stingher, un lup urla departe, undeva, în fundul pădurii. Și tirziu, altul îi răspunse. apoi altul și altul, pînă ce pădurea întreagă clocoti ca la apropierea furtunii.

Moș Onofrei glumea cu Hincu:

-- Auzi dihaniile, își cîntă prohodul, vere....

Bate-Lup, mă chemă înădușit:

— Pst... pst... și făcu un semn cu mîna în vînt, de bucurie.

Dar pe cîmpul alb, în zare tocmai, pete negre apăreau încet, se înmulțeau, forfoteau, abia înaintau, parcă codindu-se. Din ce în ce mai lămurit, se strecurau tot mai mulți, în bataia lunei. Îi vedeam acum bine, apropiindu-se cînd cu pași mărunți, cînd în salturi, stringîndu-și rîndurile, oprindu-se de odată locului, cu urechile ciulite, cu cozile și cu nările în vînt și după ce se îndemneau, risipindu-se, înaintînd iarăși.

Moș Onofrei clătină din cap:

— Le miroase a iarbă de pușcă, necuraților....

Apoi, cam pe la mijlocul drumului, se adunară toți grămadă, se așezară pe picioarele de dinapoi și cu ochii în lună prinseră să urle, un urlet care-mi încrețea carnea, un urlet care-mi zbirlea părul, un urlet lung, nesfîrșit, a perzanie, a moarte, a pustiu. Din vale, din sat, răspunseră mugetele vitelor înfricoșate și rinchezatul cailor. Hincu nu mai sgîlția sacul, vitelile tăcură și-o bucată de vreme numai urletul lupilor se ridica singur, puternic, spăimîntător, în noapte, spre lună. Atunci un vînt trecu prin tufani, pădurea gemu departe ca trezită de buciurn și cînd lupii tăcură, se lăsă peste pămînt o liniște mai grea, și mai înfricoșătoare de cit urletul lupilor.

În liniștea aceea, Hincu, fără să mai șgâlție sacul, lătră el, plîngător, încet, ca un tovarăș care s'apropie de pradă. Un lup îi răspunse. Hincu tăcu, și tîrziu miorlăi dulce, a foame. Atunci lupii făcură cîteva sărituri înainte, se opreau urlînd, ascultau răspunsul și-o porneau iarăși, împinși de foame, neîncrezători, pîndind tufanii. Puneau în joc toată iscusința și tot șiretlicul lor și se apropiau cu cotituri nesfirșite, întinși pe burtă, gata să sară pe pradă sau s'o ia la fugă. Cînd întîrziu prea mult, Hincu șgâlția sacul cu nădejde și se plîngea într'un fel de lătrat mormitor și jalnic. Lupii răspundeau în cor și duetul acesta între lupi și Hincu se prelungea în noaptea înghețată, prietenos, tot mai plin de încredere, dintr'o parte și dintr'alta.

Acum haita se apropia grăbită. Curgeau din toate părțile cîmpului, săreau ușori în zapada afinată, se îndemneau parcă unii pe alții și în acelaș timp, neîncrezători în tovarăși, o luau cînd și cînd unii înaintea altora. Erau la două sute de pași, la o sută. Și vedeam lămurit, cu părul vilvoiu, cu cozile în vînt, cu ochii aprinși. Veneau urlînd. Dar cînd au fost ca la o sută de pași, mai tare de cît urletul lor, urlă de data asta Hincu, un urlat de-izbîndă, de pradă sfășiată, pe cînd purcelul țipa ca în gură de șarpe.

Atîta le-a fost de ajuns. Din toate părțile cîmpului, și cei mai întiziați, s'au pornit înspre noi în goană nebună, o fugă pe întrecutele. Cu pușca întepenită în mîni, cu carnea zbîrcită, îi vedeam cum vin, și nu mai auzeam nimic de spaimă și de urlat. Urla Hincu, urlau lupii, urla noaptea și mi-a venit atunci ca o nebunie să mă ridic cu ochii în lună și să urlu. Dar n'am avut timp. Din tufșuri, ca la un semn, au pocnit toate puștile. Un trosnet scurt, însoțit de urlete de moarte. Pe omătul alb, i-am văzut pe unii căzînd ca trăsniți, pe alții zvîrcolindu-se și mușcînd zăpada, pe ceilalți, toată haita ca înebunită, luînd'o la fugă în toate părțile, în dreapta, în stînga, îndărăt, înspre noi. Dar din lături, hăitașii le-au eșit înainte. Veneau în rînduri strînse, învîrteau ciomegele pe de-asupra capetelor, șuerau, chiueau, strigau: na, lup, na, na, na! Perduți, lupii se întorceau în bătaia puștelor, puștele au pîrîit înainte, cîteva clipe. Apoi, din tufșuri, pușcașii s'au arătat unul cîte unul, cercetau cîmpul cu luare-amînte și boerul Vladimir, zvîrlind căciula în sus, a tras un chiot. Haitașii veneau chiuînd, chiuiu vinătorii, chiuia acum toată vatea. De bucurie eu m'am pomenit că slobod pușca în vînt. Chiotele acopereau însfirșit urlătoarea, pe cînd în depărtare numai, în spre pădure, doi lupi treceau ca niște umbre, lungiți în lungul cîmpului.

Brăila 1906.

N. D. Cocea